

„Tehetség, szorgalom, hivatás”

Tanulmánykötet

Kézirat lezárva: 2021. június 25.

"Tehetség, szorgalom, hivatás"

Kiadja:
a Magyar Rendészettudományi Társaság
Vám- és Pénzügyőri Tagozata

Szerkesztette:
Csaba Zágon és
Zsámbokiné Ficskovszky Ágnes

Felelős kiadó:
Szabó Andrea

ISBN: 978-615-81879-0-9

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

Tartalomjegyzék

Szerzők.....	7
Lektorok.....	11
Lectori Salutem!.....	13

Tanulmányok

Christián László - Lippai Zsolt: Kakukktojás vagy új rendészeti alappillér?	17
Gonda Éva: Az Europol hospitáció hasznosítása a pénzügyi nyomozók képzése terén	31
Kakócz Krisztián – Vedó Attila: A toloncolás szabály- és szervezetrendszere a második világháború előtt.....	43
Kovács Gábor: A vezetői kompetenciák fejlesztésének lehetőségei a Rendészettudományi Kar hallgatóinak körében	57
Magasvári Adrienn: Egy új jogviszony „születése” – az adó- és vámhatósági szolgálati jogviszony vizsgálata	69
Molnár Katalin: Mi harminc? Tudománymetria helyett – Szerzőtársas játék.....	87
Nyeste Péter: A modern bűnügyi hírszerzés modelljeinek fejlődése	103
Pajor Andrea: Adóigazgatási tisztviselők képzése	115
Sallai János - Borszéki Judit: Egy megvalósítható utópia? Közös munkanyelv keresése a nemzetközi rendőri együttműködés kezdetén.....	129
Suba László: Nyelvhelyesség a közszférában: Létkérdés vagy úri huncutság?	143
Szabó Andrea - Hájer Tamara: A vámfelsőoktatás uniós elismerési eljárásának elemei.....	153
Szlify Gábor: Okos adózás, okos adóigazgatás – Minden ami okos, de mit is jelent pontosan?	181

Kutatási eredmények

Balla József - Kiss Lajos: A rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szak indításának legfontosabb tapasztalatai.....	197
Borzán Anita - Szekeres Bernadett: A digitalizáció hatása a gazdasági szakismeretek és a számvitel oktatására.....	211
Duchon Jenő: Tanulási stílus és játékos típus összevetése felnőttéknél, az oktatási folyamat játékosítása céljából	223
Erdős Ákos - Somogyi Ágnes: Koffeinhasználat és koffeinhasználati zavar vizsgálata rendészeti hallgatók körében	237
Halasi Nóra: Feltáró kutatás a hivatástudat és motiváció jelentőségének vizsgálatára, a Hajdú-Bihar Megyei Adó- és Vámigazgatóság személyi állományának összefüggésében	251

Balla József* - Kiss Lajos*: A rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szak indításának legfontosabb tapasztalatai

---

Absztrakt

A Nemzeti Közszerológáti Egyetem Rendészettudományi Kara 2019-ben indította el a megrendelői igényeknek és a felsőoktatási követelményeknek is megfelelő rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szakot, amelynek első képzése 2020-ban fejeződött be.

A szerzők, a tanulmányban a végzett hallgatók körében végrehajtott kutatásuk eredményét mutatják be, amely a hallgatók legfontosabb jellemzőit, a képzéssel történő elégedettségüket és jövőbeni képzésekkel kapcsolatos javaslataikat vizsgálta, majd javaslatokat fogalmaztak meg a jövőbeni képzésekre vonatkozóan.

Kulcsszavak: *Nemzeti Közszerológáti Egyetem, Rendészettudományi Kar, rendészeti képzés*

Abstract

The Ludovika-University of Public Service Faculty of Law Enforcement launched an in-service training course in law enforcement in 2019 to meet customers' expectations and higher education requirements. The first class had just graduated in 2020.

The study shows the findings of research carried out within the graduated students, describing the most significant characteristics of the students, their satisfaction and suggestions for a future training course, and puts forward a proposal for later training courses.

Keywords: *Ludovika-University of Public Service, Faculty of Law Enforcement, law enforcement education,*

***

Bevezetés

Gyorsan változó világunkban számos új befolyásoló tényező jelent meg a képzés és az oktatás területén, így a rendészeti oktatás és képzés területén és ezen belül a rendészeti felsőoktatás területén is. Ezek közül az egyik legmeghatározóbb, amelyet az elmúlt években hazánkban is érzékeltünk, hogy rendészeti felsőoktatás iránt a fiatalok érdeklődése szakterületenként változó mértékben, de tendenciáját tekintve csökkent.^{534 535} Egy korábbi

---

*Balla József, Dr., PhD., tanszékvezető egyetemi docens, Nemzeti Közszerológáti Egyetem Határrendészeti Tanszék, <https://orcid.org/0000-0002-6113-5350>, Balla.Jozsef@uni-nke.hu

*Kiss Lajos, Dr., PhD., egyetemi docens, Nemzeti Közszerológáti Egyetem Határrendészeti Tanszék, <https://orcid.org/0000-0002-8553-0427>, Kiss.Lajos@uni-nke.hu

⁵³⁴ KOVÁCS Gábor: A Nemzeti Közszerológáti Egyetem Rendészettudományi Kar alapkiképzés intenzív szakaszának teljesítésével kapcsolatos hallgatói véleményének összegző vizsgálata 2012-2019 között. *Magyar Rendészet*, 2020/3. szám. pp. 163-178. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.10>

⁵³⁵ ERDŐS Ákos et al.: NAV Café: A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának utánpótlása, felkészítésük gyakorlati kérdései. *Magyar Rendészet*, 2020/1. szám. pp. 149-177. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.1.10>; ERDŐS Ákos et al.: Új generáció a rendészeti felsőoktatásban. In.

kutatás eredményei is arról tanúskodtak, hogy a Z generációt olyan szocializációs folyamatok, és ingerek érik, ami miatt a rendőri hivatás számukra opcionális pályaválasztási lehetőségként csak részben realizálódik.⁵³⁶ Ebben az évben viszont a tendencia megfordult és növekedés tapasztalható.

A rendészeti tisztviselők képzésének⁵³⁷ elmúlt száz évében bevett gyakorlattá vált, hogy a polgári, vagy más fegyvere erőnél szerzett felsőfokú végzettséggel rendelkezők alkalmazásához rendészeti jellegű felkészítést szabtak meg képesítési követelményként.⁵³⁸

A rendvédelmi szervek hatékony működésének egyik meghatározó feltétele, hogy olyan személyek teljesítsenek szolgálatot tiszti beosztásokban a különböző rendvédelmi szerveknél, akik felgyorsult világunkban magas színvonalon meg tudnak felelni a szervezet és a társadalom elvárásainak úgy hazánkban, mint a nemzetközi szinten⁵³⁹ egyaránt.⁵⁴⁰

Annak érdekében, hogy a legtehetségesebb személyek is megfelelő számban vegyenek részt a rendészeti tisztképzésben, a Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Kara új képzési formaként 2019-ben elindította a megrendelői igényeknek⁵⁴¹ és a felsőoktatás követelményeinek egyaránt megfelelő, három féléves rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szakot, amely 2020-ban, 114 fő részvételével sikeresen befejeződött.

A kar vezetése kiemelt feladatként kezelte, hogy a képzésről megismerje a hallgatók véleményét, összegyűjtse, elemezze és értékelje a rendelkezésre álló adatokat, majd következtetéseket, javaslatokat fogalmazzon meg az új képzési forma továbbfejlesztésére vonatkozóan.

A vélemények összegyűjtésére a Rendészettudományi Kar Határrendészeti Tanszéke (mint a képzés szaktanszéke) egy kérdőívet állított össze, amelyet a képzés minden résztvevője részére megküldött. A kérdőív vizsgálta a résztvevők legfontosabb személyes körülményeit, szolgálati tapasztalatait, motivációjukat, a képzés tartalmát és megszervezését, az oktatók teljesítményét, majd a végén a résztvevők szabadon kifejhették véleményüket és javaslatokat tehettek a képzéssel kapcsolatban.

Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): Gondolatok a rendészettudományról. Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának tizenötödik évfordulója alkalmából. Magyar Rendészettudományi Társaság, Bp., 2019, pp. 89-102.; CHRISTIÁN László - ERDŐS Ákos: Vészharang és jubileum? A rendészeti felsőoktatás kilátásai, a tisztjelöltek toborzásának és életpályára állításának nehézségei. *Belügyi Szemle*, 2020/12. szám. pp. 11-42. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.12.1>

⁵³⁶ KOVÁCS István: Egy valós kihívás: toborzás vezetői szemmel, *Rendőrségi Tanulmányok*, 2019/2. szám. pp. 75-138.

⁵³⁷ SALLAI János: A magyar rendészeti képzés története 1922-2017. Rendőr altiszt (tiszthelyettes) és rendőrtiszt képzés a XX-XXI században. In: CZENE-POLGÁR Viktória – ZSÁMBOKINÉ Ficskovszky Ágnes (szerk.) Mérföldkövek az adó- és vámigazgatás történetéből. Válogatott tanulmányok az évfordulók tükrében. Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat, Bp., 2017. pp. 86-123.

⁵³⁸ SALLAI János: Rendőr altiszt- és tisztképzés a m. kir. állami rendőrségnél az államosítás (1920) után. In: VARGA, János (szerk.) A határrendészeti tisztképzés negyedszázada. Dialóg Campus Kiadó, Bp., 2017. pp. 239-253.

⁵³⁹ KISS Lajos: A határrendészeti képzés fejlődési vonalai a schengeni térségben. Doktori (PhD) értekezés, NKE, Bp. 2015. pp. 67-93. <https://doi.org/10.17625/NKE.2015.016>

⁵⁴⁰ MAGASVÁRI Adrienn: Hivatása: pénzügyőr. In: CSABA Zágon – SZABÓ Andrea: Közös kihívások – egykor és most. Tanulmánykötet. Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat, Bp., 2020. pp. 184-211. <https://doi.org/10.37372/mrttvpt.2020.1.10>

⁵⁴¹ BALLA József: A régi-új Határrendészeti Tanszéki Tanácsadó Testület, mint a megrendelői igények meghatározásának és támogatásának fóruma. *Határrendészeti Tanulmányok*, XIII. évf. 2016/1. szám. pp. 66-83.

Tanulmányunkban a kutatás legfontosabb eredményeit mutatjuk be és a képzés továbbfejlesztése érdekében fogalmazzuk meg ajánlásainkat.

1. A képzés jogi háttere, tantárgy szerkezete és a képzés ideje

A képzés megkezdésének közvetlen jogi alapját a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Szenátusának 104/2018 (VIII.8.) számú határozata képezte, amellyel elfogadásra került a rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szak Képzési és Kimeneti Követelményrendszere (KKK) és Képzési Programja. A szenátusi döntés lehetővé tette, hogy a képzés a 2018/2019-es tanév II. félévében (keresztfélévben) meghirdetésre kerüljön.

A KKK-ban, a képzés céljaként a Rendőrség, a Katasztrófavédelem, a Büntetés-végrehajtási Szervezet állományában tiszti beosztásban lévő, vagy tiszti beosztásba tervezett, felsőfokú végzettséggel rendelkező, de felsőfokú rendészeti szakképzettséggel nem rendelkező személyek rendészeti-szakmai felkészítése, a felsőfokú rendészeti szakképzettség megszerzése érdekében, került megfogalmazásra. A képzettség megszerzését követően a végzetteknek szolgálati helyeiken alkalmasnak kell lenniük a hatósági jogalkalmazói, valamint beosztott vezetői, irányítói feladatok ellátására.

A képzés, az európai és a magyar képzési keretrendszer 6. szintjének felel meg, időtartama három félév. A képzés sikeres befejezését követően a hallgatók rendvédelmi szervező szakképzettséget szereznek.

A képzés során a résztvevőknek 90 kreditet kell összegyűjtenie. A jogi és általános rendészeti ismeretek tantárgycsoportból 27-33 kreditet, a rendvédelmi szakági általános ismeretek tantárgycsoportból 27-33 kreditet, a rendvédelmi szakági szak-specifikus ismeretek tantárgycsoportból 27-33 kreditet, valamint a képzés végén el kell készíteniük és meg kell védeniük a szakdolgozatukat, amely kredit értéket nem képvisel.

A képzés során a hallgatók felkészítésére az alábbi kontakt órák állnak rendelkezésre:

- az első félévben minden szakterület részére 118 tanóra,
- a második félévben minden szakterület részére 116 tanóra,
- a harmadik félévben a bünyügyi szakterület részére 116 tanóra,
- a harmadik félévben a rendészeti szakterület részére 106 tanóra,
- a harmadik félévben a katasztrófavédelmi szakterület részére 106 tanóra,
- a harmadik félévben a büntetés-végrehajtási szakterület részére 116 tanóra.

A számonkérés rendje a Nemzeti közszolgálati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata alapján történik. Az általános gyakorlattól eltérő, hogy a hallgatóknak a második félév végén a két félév ismeretanyagából szigorlatot kell tenniük, amely kritérium követelmény.

A tanórák megtartására, a levelező képzés gyakorlatának megfelelően péntek délután és szombaton került sor.

2. Kérdőív rövid bemutatása

A rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szak első képzése a 2018/2019-es tanév második félévében kezdődött és a 2020-as nyári félévében fejeződött be. Tekintettel arra, hogy a képzés szervezői, a képzésben résztvevő hallgatók részéről még nem rendelkeztek a képzés meghatározó területeire vonatkozóan egy rendszerezett, az elemző értékelő munkát lehetővé tevő visszajelzéssel, úgy döntöttek, hogy ehhez egy kérdőívet dolgoznak ki.

A kérdőív elkészítésével azt a célt kívánták elérni, hogy átfogó ismeretük legyen a képzésben résztvevőkről, választ kapjanak arra, hogy mi motiválta őket a képzésre történő jelentkezésre, mi a véleményük a képzés tartalmi struktúrájáról, a képzés minőségéről és milyen javaslatokkal élnek a képzés továbbfejlesztése érdekében.

A kérdőív 37 kérdést tartalmazott, amelyek közül 32 zárt kérdésként került megfogalmazásra, melyekben egyes kérdések több részkérdést is tartalmaztak. A nyitott kérdések a képzés pozitívumaira és negatívumaira, valamint a képzésre vonatkozó javaslatokat foglalták magukba.

Az elkészült kérdőívek 114 fő részére kerültek kiküldésre, amelyeket a képzés résztvevői 2020. május 06-28. között, önkéntes alapon, egyénileg, anonim módon tölthettek ki.

3. Az egyes kérdésekre adott válaszok bemutatása, rövid értékelése

A kiküldött kérdőíve 94 fő válaszolta meg, amely 82%-os válaszadói hajlandóságot jelentett. Ez az eredmény a korábbi tapasztalatok alapján nagyon jónak mondható, tekintettel az önkéntes válaszadási lehetőségre és arra, hogy semmilyen előnyt (pl. korábbi vizsgaidőpont foglalás, vagy tantárgyfelvétel) nem biztosított a válaszadók részére.

A kérdőívre adott válaszokat a tartalmi elemek alapján kérdéscsoportokra osztottuk, amelyekbe az egyes vizsgált kérdéseket nem a kérdőívben szerelő sorrendben, hanem a tartalmi összetartozás alapján soroltuk be. Először bemutatjuk az egyes kérdésekre adott válaszokat és az adott válaszokkal együtt vizsgáljuk a nyílt kérdések között megfogalmazott kapcsolódó tartalmi elemeket. Értékelést és javaslatokat a tanulmány végén fogalmazzunk meg.

3.1. A résztvevők személyére vonatkozó kérdéscsoport

Ez a kérdéscsoport a hallgatók személyére vonatkozó legfontosabb adatokat vizsgálja.

3.1.1. A résztvevők életkora

A kérdést minden résztvevő megválaszolta, amely alapján megállapítható, hogy a 18-30 közötti korosztályból 5 fő, 31-40 év közötti korosztályból 54 fő, a 41 – 50 év közötti korosztályból 34 fő, míg az 51 év felettiek közül 1 fő vett részt a képzésben.

3.1.2. A résztvevők nemi identitása

A kérdést minden résztvevő megválaszolta, amely szerint a képzésen 55 férfi és 39 nő vett részt.

3.1.3. A résztvevők családi állapota

A kérdést mindenki válaszolta. E szerint 56 fő volt házas, 14 fő egyedül-, 13 fő élettársi- és 11 fő párkapcsolatban élt.

3.1.4. A résztvevők lakóhely szerinti megoszlása

A kérdést mindenki megválaszolta. A legtöbb résztvevő 36 fő Budapestről és 22 fő Közép-Magyarországról érkezett. A többi résztvevő Észak-Magyarországról 12 fő, a Dél-Alföldről 8 fő, a Dél-Dunántúlról 6 fő, az Észak-Alföldről 5 fő, a Nyugat-Dunántúlról 3 fő és a Közép-Dunántúlról 2 fő érkezett.

3.2. A hallgatók szolgálati viszonyára, motivációjára vonatkozó kérdéscsoport

Ez a kérdéscsoport a hallgatók szolgálati helyére, szolgálati beosztására, munkáltatójára és a munkatapasztalatára vonatkozó adatokat foglalja össze.

3.2.1. A résztvevők besorolás szerinti szolgálatteljesítési helye

A kérdést mindenki megválaszolta. A képzés résztvevői közül helyi szervtől 37 fő, területi szervtől 33 fő, központi szervtől 24 fő érkezett.

3.2.2. A résztvevők szolgálati beosztása

A kérdést mindenki megválaszolta. A hallgatók közül tiszthelyettesi besorolási osztályba 56 fő, tiszti besorolási osztályba 21 fő, beosztott vezetői besorolási osztályba 8 fő, rendvédelmi igazgatási jogviszonyba 8 fő, tiszthelyettes tiszti helyen megbízással 1 fő tartozott.

3.2.3. A résztvevők munkáltatója

A kérdést mindenki megválaszolta. A résztvevőket, 84 főt, meghatározó mértékben a rendőrség (általános rendőrségi feladatokat ellátó szervezet) alkalmazza, emellett a Terrorelhárítási Központ 5 főt, az Országgyűlési Őrség 2 főt, míg a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ, a Büntetés-végrehajtás és a Miskolci Rendészeti Szakgimnázium 1-1 főt alkalmazott.

3.2.4. A résztvevők munkatapasztalata

A kérdést mindenki megválaszolta. A válaszadók közül 28 fő 15-20 év közötti, 23 fő 10-15 év közötti, 21 fő 20-25 év közötti, 16 fő 5-10 év közötti, 4 fő 0-5 év közötti, míg 2 fő több mint 25 év szolgálati viszonnal rendelkezett.

A szabadmezős válaszadási lehetőségek között 4 fő jelezte negatívumként a résztvevők eltérő előképzettségéből adódó problémákat a képzés során.

3.2.5. A résztvevők motivációja

A kérdést mindenki megválaszolta. 38 fő az „Én szerettem volna a képzésben részt venni, mert tisztté szeretnék válni”, 2 fő „Én szerettem volna a képzésben részt venni, mert tisztté szeretnék válni és vezetői beosztást betölteni”, 21 fő „A munkáltatóm szerette volna, hogy a képzésben részt vegyek, mert szeretné, ha tisztté válnék”, 6 fő „A munkáltatóm szerette volna, hogy a képzésben részt vegyek, mert szeretné, ha tisztté válnék, és vezetői beosztást töltenék be”, 4 fő „A munkáltatóm szerette volna, hogy a képzésben részt vegyek, én nem szerettem volna”, 2 fő „Én szerettem volna a képzésben részt venni, de nem szeretnék tisztté válni”, 1 fő „A munkáltatóm szerette volna, hogy a képzésben részt vegyek, de nem szeretnék tisztté válni.” válaszokat jelölte meg. Össességében a résztvevők közül 4 fő erősen, míg 3 fő részben volt alulmotivált.

A nyílt válaszadási lehetőségen belül 2 fő a képzés pozitívumaként emelte ki a tiszti kinevezés lehetőségét és a karrier támogatását.

3.2.6. A résztvevők munkahelyi támogatottsága

A kérdést mindenki megválaszolta. A válaszadók közül 85 fő „Igen, munkahelyem támogat és tanulmányi szerződést is kötött velem”, 7 fő a „Munkahelyem támogat, de tanulmányi szerződést nem kötött velem” és 2 fő „Munkahelyem nem támogatja tanulmányaimat, de nem akadályozza” válaszokat jelölte meg. A válaszadók közül 9 fővel nem kötöttek tanulmányi szerződést.

A szabadmezős válaszadás keretében 2 fő a képzés pozitívumai között emelte ki a munkáltatói támogatást.

3.3. A képzés megszervezésével kapcsolatos kérdések

Ez a kérdéscsoport a szak képzési struktúráját, a munkáltatók tájékoztatását, a képzési követelményekről történő tájékoztatást, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat képzést támogató szerepét, a tanulmányi ügyintézés megítélését és a képzés szakfelelősi feladatainak ellátását vizsgálta.

3.3.1. A szakirányú továbbképzési szak képzési struktúrája

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés négy részterületet vizsgált, amelyek értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette.

- A képzési-, és tantervi struktúra szakmai felkészültségemet segíti állítást a résztvevők közül 4-es szintre 45 fő, 3-as szintre 21 fő, 5-ös szintre 20 fő, 2-es szintre 7 fő, 1-es szintre 1 fő értékelte.
- A képzési-, és tantervi struktúra a szakmai céljaim elérését biztosítja állítást a résztvevők közül 3-as szintre 49 fő, 4-as szintre 28 fő, 2-es szintre 10 fő, 1-es szintre 4 fő, 5-ös szintre 3 fő értékelte.
- A tantárgyak mennyisége megfelelő állítást a résztvevők közül 4-es szintre 34 fő, 3-as és 5-ös szintre 26-26 fő, 2-es szintre 7 fő, 1-es szintre 1 fő értékelte.

A szabadmezős válaszadási lehetőségek között 14 fő válaszadó emelte ki, hogy nagyon nagy mennyiségű anyag került leadásra, amelynek feldolgozására, elsajátítására csak rövid idő állt rendelkezésre.

Szintén itt jelezte 11 válaszadó, hogy felesleges tantárgyak és párhuzamos tartalmak oktatása folyt.

7 fő a gyakorlati képzések csekély számát és 3 fő pedig a jogi tárgyak túlzott mennyiségét kifogásolta.

3.3.2. A szakirányú továbbképzési szak munkáltatói tájékoztatása

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés a munkáltató részére küldött tájékoztatással kapcsolatos elégedettséget mérte, ahol a hallgatók három válaszlehetőség közül választhattak. A tájékoztatással teljes mértékben elégedett volt 44 fő, „*A tájékoztatással elégedett vagyok, de még fejlesztésre szorul*” választ 45 fő választotta, míg a tájékoztatással 5 fő nem volt elégedett.

3.3.3. A szakirányú továbbképzési szak teljesítési követelményeinek egyetemi tájékoztatása

A kérdés keretében a hallgatóknak azt kellett megválaszolniuk, hogy milyen mértékben voltak elégedettek a szak teljesítési követelményeivel kapcsolatos egyetemi tájékoztatással. A kérdést minden hallgató megválaszolta. A tájékoztatással teljes mértékben elégedett volt 60 fő, a tájékoztatással részben elégedett vagyok, de még fejlesztésre szorul választ választotta 32 fő és a tájékoztatással nem volt elégedett 2 fő.

3.3.4. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette.

Az állítást, hogy a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat megfelelően támogatja a rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzést, a résztvevők közül 5-ös szintre 27 fő, 4-es szintre 39 fő, 3-as szintre 24 fő, 2-es szintre 3 fő, 1-es szintre 1 fő értékelte.

3.3.5. A képzés tanulmányi ügyintézési rendszere

A kérdést mindenki megválaszolta, amely azt vizsgálta, hogy a hallgatók milyen mértékben voltak elégedettek a tanulmányi ügyek egyetemi intézésével. A három válaszadási lehetőség közül az ügyintézésrel teljes mértékben elégedett volt 68 fő, az ügyintézésrel részben elégedett volt, de még fejlesztésre szorul, 26 fő, az ügyintézésrel nem vagyok elégedett lehetőséget senki nem választotta.

3.3.6. A képzés szakfelelősi feladatellátása

A kérdést mindenki megválaszolta, amely azt vizsgálta, hogy a hallgatók milyen mértékben voltak elégedettek a szakfelelősi tevékenységgel, a képzést érintő problémák szakfelelősi kezelésével. A három válaszadási lehetőség közül a szakfelelősi tevékenységgel teljes mértékben elégedett volt 92 fő, a szakfelelősi tevékenységgel részben elégedett volt, de még fejlesztésre szorul, 2 fő, a szakfelelősi tevékenységgel nem vagyok elégedett lehetőséget senki nem választotta.

3.4. A tanóratartás, a tanórán történő részvétel

Ennek keretében a kérdőív a képzéseken történő jelenétet, az elmaradt tanórák pótlását, az összevonások időpontjaival történő elégedettséget vizsgálta.

3.4.1. Az oktatással kapcsolatos jelenlét

A kérdést mindenki megválaszolta. A hallgatók közül 93 fő választotta, hogy a foglalkozások 80-100%-án és 1 fő, hogy a foglalkozások 60-80%-án tudott részt venni.

3.4.2. Az oktatási tanórák megtartása

A kérdést mindenki megválaszolta. A hallgatók közül 76 fő választotta, hogy a tanórák 80-100%-a, 17 fő, hogy a tanórák 60-80 %-a és 1 fő hogy a tanórák 0-20%-a került megtartásra.

3.4.3. Az oktatási tanórák pótlása

A kérdést mindenki megválaszolta. A hallgatók közül a tanórák pótlására vonatkozóan 48 fő válaszolta azt, hogy nem volt elmaradt tanóra. 24 fő, hogy az elmaradt tanórák pótlása megtörtént, 13 fő, hogy részben, az elmaradt tanórák nem mindegyike került pótlásra és 9 fő, hogy az elmaradt tanórák pótlása nem történt meg.

3.4.4. Az oktatási napok összevonása

A kérdést mindenki megválaszolta. A kérdés azt vizsgálta, hogy az összevonások időpontjai, a pénteki és szombati napok milyen mértékben voltak megfelelőek a hallgatók részére. A válaszadók közül 88 fő válaszolta azt, hogy az összevonások előre tervezhetőek és kiszámíthatóak voltak, nem szükséges változtatás. 5 fő értett egyet azzal, hogy az összevonások a tanév beosztása alapján előre részben tervezhetőek, részben kiszámíthatóak,

változtatni kell a napokon és az arányokon. 1 fő választotta, hogy az összevonások a tanév beosztása alapján előre nem tervezhetőek, nem kiszámíthatóak, azokon változtatni kell.

A szabadmezős válaszadás keretében 8 fő kifogásolta, hogy a pénteki és szombati oktatási nap túl hosszú.

3.4.5. Oktatási napokon a részvétel biztosíthatósága

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem biztosítja a jelenlétet, míg az 5-ös a teljes mértékben biztosítja értéket jelentette. Az oktatási napokon a részvétel biztosát 69 fő értékelte 5-ös, 16 fő 4-es, 6 fő 3-as és 3 fő 2-es szintre.

3.5. Az oktatással kapcsolatos kérdések

3.5.1. Az oktatás aktualitása

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés azt vizsgálta, hogy a hallgatók az oktatást milyen mértékben tartják aktuálisnak. 76 fő válaszolta azt, hogy az oktatás naprakész, teljes mértékben aktuális, 18 fő, hogy az oktatás részben naprakész, az aktualitásának felülvizsgálata és fejlesztése szükséges. Az oktatás elavult, nem naprakész lehetőséget senki sem választotta.

3.5.2. Az oktatói időkerettel történő hatékony gazdálkodás

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette. Az állítást, hogy az oktatók a rendelkezésükre álló időkerettel hatékonyan gazdálkodtak, a résztvevők közül 5-ös szintre 49 fő, 4-es szintre 37 fő, 3-as szintre 7 fő, 2-es szintre 1 fő, 1-es szintre senki sem értékelte.

3.5.3. A tananyag oktatói szemléltetése

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés két részkérdést tartalmazott, amelyek közül az egyik arra vonatkozott, hogy az oktatók milyen mértékben használtak szemléltető eszközöket, míg a másik arra, hogy a csoport létszáma negatívan befolyásolta-e a szemléltetés hatékonyságát. A kérdés értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette.

- a) Az oktatók mindig használnak oktatás-technikai segédeszközöket, ami a tananyag megértését, és szemléltetését segítette. Az állítást 32 fő 5-ös szintre, 47 fő 4-es szintre, 14 fő 3-as szintre és 1 fő 2-es szintre értékelte.
- b) A csoport nagy létszáma negatívan befolyásolta a szemléltetés hatékonyságát. Az állítást 26 fő 1-es szintre, 24 fő 3-as szintre, 18 fő 2-es szintre, 16 fő 4-es szintre és 10 fő 5-ös szintre értékelte.

3.5.4. Az oktatók előadókészségének értékelése

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés három állítást tartalmazott, amelyek közül az első arra vonatkozott, hogy az oktatók a tanórán kiváló előadókészségről tettek tanúbizonyságot, a második, hogy a hallottak és a látottak a tudásuk fejlődését szolgálta, míg a harmadik azt tartalmazta, hogy az órák interaktívak voltak. A kérdések értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette.

- a) Az oktatók a tanórán előadókészségük kiválóságáról tesznek tanúbizonyságot. Az állítást 36 fő 5-ös szintre, 40 fő 4-es szintre, 17 fő 3-as szintre 1 fő 2-es szintre értékelte.
- b) A hallottak, és látottak a tudásom fejlődését szolgálták. Az állítást 48 fő 5-ös szintre, 36 fő 5-ös szintre, 27 fő 4-es szintre, 15 fő 3-as szintre 3 fő 2-es szintre, 1 fő 1-es szintre értékelte.
- c) Az órák interaktívak voltak. Az állítást 17 fő 5-ös szintre, 34-34 fő 3-as és 4-es szintre, 8 fő 2-es szintre és 1 fő 1-es szintre értékelte.

3.5.5. Oktatói felkészültség

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés három állítást tartalmazott, amelyek közül az első azt tartalmazta, hogy az oktatók szakmailag felkészültek, a második, hogy érthető, követhető és tanulható a hallott és látott tananyag, míg a harmadika strukturált felépítésre kérdezett rá. A kérdések értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette.

- a) Az oktatók szakmailag felkészültek. Az állítást 67 fő 5-ös szintre, 21 fő 4-es szintre és 6 fő 3-as szintre értékelte.
- b) Érthető, követhető és tanulható a hallott, és látott tananyag. Az állítást 42 fő 5-ös szintre, 32 fő 4-es szintre, 17 fő 3-as szintre és 3 fő 2-es szintre értékelte.
- c) A tananyag, az oktatók felkészültségének köszönhetően logikusan, strukturáltan épült fel. Az állítást 43 fő 5-ös szintre, 36 fő 4-es szintre, 12 fő 3-as szintre és 3 fő 2-es szintre értékelte.

A szabadmezős válaszadási lehetőségek között 46 válaszadó emelte ki pozitívként a jó oktatókat, a tananyagok és a képzés magas színvonalát és a tananyagok elérhetőségét.

3.5.6. Az oktató és hallgató viszonya

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetértek értéket jelentette. Az állítást, hogy a hallgatók az oktatókhoz bármikor fordulhatnak, kellő segítséget és iránymutatást kapnak a tantárggyal kapcsolatban a résztvevők közül 5-ös szintre 63 fő, 4-es szintre 25 fő, 3-as szintre 6 fő értékelte.

A szabadmezős válaszadási lehetőségek között az oktatás pozitívként 22 válaszadó emelte ki az oktatók pozitív hozzáállását az oktatáshoz és a hallgatókhoz.

3.5.7. Oktatói ajánlás

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés két állítást tartalmazott, amelyek közül az első azt tartalmazta, hogy az oktatók óratartásain való részvételt másoknak nem ajánlanám, míg a második azt, hogy az oktatók óratartásain való részvételt másoknak is ajánlanám. Az első állítással 4 fő, míg a második állítással 90 fő értett egyet.

3.5.8. Oktatói ösztönzés, konzultáció

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés két állítást tartalmazott, amelyek közül az első azt tartalmazta, hogy a hallgató konzulense nem biztosított elegendő konzultációs lehetőséget ahhoz, hogy a hallgató a lehető legjobban készíthesse el a szakdolgozatát. A második állítás az volt, hogy a konzulens a hallgató igényeinek megfelelően konzultált, hogy

a lehető legjobban elkészíthesse a dolgozatát. az első állítással 1 fő, míg a második állítással 93 fő értett egyet.

3.5.9. Az oktatói számonkérések teljesíthetősége

A kérdést minden hallgató megválaszolta. A kérdés értékelése egy 1-5-ig terjedő skálán történt, amelyben az 1-es az egyáltalán nem értek egyet, míg az 5-ös a teljes mértékben egyetérték értéket jelentette. Az állítást 20 fő 5-ös szintre, 55 fő 4-es szintre, 17 fő 3-as szintre és 2 fő 2-es szintre értékelte.

A szabadmezős válaszadási lehetőségek között 8 fő kifogásolta, hogy szigorúak a számonkérések és azok nem az oktató által meghatározott anyagból történtek.

3.6. A képzés pozitívumai, negatívumai és ajánlások

A kérdőív végén a hallgatóknak nyílt (szabadmezős) kérdések keretében lehetőségük volt megválaszolni, hogy mit tartottak a képzés pozitívumainak és negatívumainak, valamint javaslatokat fogalmazhattak meg a képzéssel kapcsolatban.

Azokat az észrevételeket és javaslatokat, amelyek tartalmuknál fogva kiegészítettek vagy kapcsolódtak egy-egy zárt kérdéshez, azokat észrevételként beépítettük az egyes kérdésekhez.

3.6.1. A képzés pozitívumai

A 94 főből 6 fő nem válaszolta meg a kérdést. 1 fő konkrétumok említése nélkül állította, hogy nincs pozitívuma a képzésnek. A 87 konkrétumokat is feltüntető válaszadó véleményéből, ami közvetlenül kapcsolódott a nyílt kérdésekhez, azokat kiegészítésként szerepeltettük az értékelt kérdéseknél.

A fentiekén túlmenően az alábbi vélemények érkeztek. 11 fő emelte ki pozitívumként a jó oktatásszervezést és kapcsolatépítési lehetőségeket, 9 fő a hatékony kompetencia és látókör fejlesztést és 4 fő a jó oktatási környezetet.

3.6.2. A képzés negatívumai

A 94 válaszadóból 6 fő nem válaszolta meg a kérdést. 20 fő, anélkül, hogy részletezte volna, azt válaszolta, hogy nem volt ilyen. A 68 fő konkrétumokat is feltüntető válaszadó véleményéből, ami közvetlenül kapcsolódott a nyílt kérdésekhez, azokat kiegészítésként szerepeltettük az értékelt kérdéseknél.

A fentiekén túlmenően az alábbi egyéni észrevételek érkeztek.

- túl nagy a csoport, csoportbontással személyesebbé és interaktívabbá lehetne tenni a képzést;
- az oktatott ismeretanyag túlságosan szerteágazó;
- a szigorlatra ebben a formában nincs szükség;
- a képzés harmonizálása más hasonló jellegű képzésekkel;
- a vidékről érkezettek részére szálláslehetőség nem volt biztosított;
- a munkahely és a család mellett nehéz volt összeegyeztetni a tanulást.

3.6.3. A képzéssel kapcsolatos javaslatok

A kérdést a 94 válaszadóból 8 fő nem válaszolta meg, 14 megválaszolta, de konkrét javaslattal nem élt, 6 fő a jelenlegi formájában is elégedett a képzéssel.

Az erre a kérdésre adott válaszokat nem kapcsoltuk össze az egyes kérdések értékelésével, mert ezeket nem értékelésként, hanem javaslatokként vettük figyelembe, még akkor is, ha esetenként ez nehezen volt elhatárolható. A hallgatók az alábbiakat javasolták:

- a gyakorlati képzések növelése (12 javaslat);
- a napi tanóra növelés helyett az összevonások számának növelése (7 javaslat);
- a nem szakmai tárgyak csökkentése (5 javaslat);
- kisebb csoportokban történő interaktívabb oktatás (5 javaslat);
- elmaradt órák (webes) és tananyag elérhetőségének biztosítása (4 javaslat);
- a hétvégék helyett hétköznapi összevonások szervezése (3 javaslat);
- parkolóhely és kollégium biztosítása (3 javaslat);
- a tananyag csökkentése, szelektálása (3 javaslat);
- az elmélet és a gyakorlat összehangolása (3 javaslat);
- a hallgatók partnereknek tekintése (2 javaslat);
- előre meghatározott konkrét követelmények a képzésre vonatkozóan (2 javaslat);
- az első foglalkozás csapatépítés legyen (2 javaslat);
- kevesebb titkos információgyűjtés és helyette kihallgatás technika és gyakorlat (2 javaslat);
- szigorlat, szakdolgozat, záróvizsga nem szükséges, a rendszer újragondolása (2 javaslat);
- a hivatásos és nem hivatásos állomány külön csoportban történő oktatása (2 javaslat);
- az elvárások legyenek összhangban az átképző oktatással (1 javaslat);
- annak tudatosítása, hogy a képzés csak tanulással teljesíthető (1 javaslat);
- távoktatás bevezetése (1 javaslat);
- rendészeti területen az órákat felkészült gyakorló szakemberek tartsák (1 javaslat);
- a vizsgák egy része vagy egésze a tanórákba épüljön be (1 javaslat);
- a szakosodás második félévtől történő megkezdése (1 javaslat);
- az átképző tanfolyamok követelményeinek egységesítése (1 javaslat).

4. Összegzett következtetések és javaslatok

A rendvédelmi szervező szakirányú továbbképzési szak létszámadatai azt mutatják, hogy az új képzési forma iránt jelentős az érdeklődés úgy a hallgatók, mint a munkáltatók részéről. Kilenc fő úgy is vállalta a képzést, hogy a munkáltatója nem kötött vele tanulmányi szerződést. Ha az érdeklődés hosszabb távon is ilyen mértékű lesz, akkor ez befolyásolhatja a nappali és levelező oktatás létszámszükségletét is, amely már rövidtávon is negatív hatást válthat ki.

Tekintettel arra, hogy a továbbképzési csoport létszáma a 100 főt meghaladta, abban több szakterületről, a szakmai tapasztalat és az életkor jelentősebb behatárolása nélkül vehettek részt a jelentkezők, a csoport több szempontból is heterogén összetételét eredményezte. A 3.1. és 3.2. kérdéscsoport alapján megállapítható, hogy a válaszadók 5 fő kivételével 30 év felettiek, 4 fő kivételével több, mint 5 év rendészeti munkatapasztalattal rendelkeznek, 10 fő kivételével a rendőrség általános rendőrségi feladatokat ellátó szervezeténél dolgoznak, 8 fő kivételével tiszthelyettesi vagy magasabb besorolási osztályba tartoznak, tehát életkor és előképzettség tekintetében egy alapvetően egységes tömböt képeznek.

A szabadmezős válaszadási lehetőségek között és a javaslatok között 6 fő jelölte meg problémaként a résztvevők eltérő előképzettségéből adódó nehézségeket. A probléma valós, hiszen azok tanulnak egy csoportban, akik soha nem voltak rendőrök, és akik esetleg több

évtizedes rendőri múlttal rendelkeznek. A megoldás egyik módjának mi is elfogadhatónak tartjuk, amit a hallgatók javasoltak, a hivatásos és nem hivatásos állomány képzésének szétválasztását, amelyet még célszerű lenne kiegészíteni azzal, hogy a jelentkezőknek legalább 5 éves rendészeti szakmai tapasztalattal kell rendelkezniük.

A 3.3. kérdéscsoport a képzés megszervezésével kapcsolatos kérdéseket értékelte, amelyek összességében pozitív értékelést kaptak. A kapott visszajelzések alapján javasoljuk a nagy mennyiségű tananyag racionalizálást – vagy a képzési idő növelését –, az esetleges tartalmi átfedések megszüntetését.

A legtöbb javaslat (12 db) a képzés gyakorlati elemeinek növelésére érkezett. A javaslatot célszerűnek tartjuk, azonban a képzés jelenlegi időkeretei között erre csak kis mértékben van lehetőség. Azoknál a személyeknél, akik az átlagosnál kevesebb rendészeti szakmai gyakorlattal rendelkeznek, a későbbiekben egyéni tantanterv alapján, részben munkahelyi képzés keretében is pótolhatnák a hiányzó gyakorlati tapasztalatot.

A 3.4. kérdéskör a képzéseken történő jelenéteket, az elmaradt tanórák pótlását és az összevonások időpontjaival történő elégedettséget vizsgálta, amellyel összességében a válaszadók elégedettek voltak. A szabad mezős válaszok között 8 fő részéről érkezett visszajelzés arra vonatkozóan, hogy a pénteki és a szombati oktatási napok túl hosszúak. A javaslatok között is 7 fő részéről érkezett javaslat arra, hogy ne az óraszámok, hanem a képzési napok száma növekedjen. A javaslatot megfontolandónak tartjuk.

A 3.5. kérdéskör az oktatással kapcsolatos kérdéseket vizsgálta, amely magába foglalta az oktatás aktualitását, az oktatók milyen hatékonysággal használták ki a rendelkezésükre álló időkeretet, milyen mértékben szemléltettek, milyen volt az előadókészségük és felkészültségük, milyen viszonyt tartottak fenn a hallgatókkal, a hallgatók hogyan ítélték meg az oktatókat, a konzulensi tevékenységet és a számonkérések teljesíthetőségét. Összességében a felmérésben résztvevők pozitívan értékelték ezeket a területeket.

A szabadmezős válaszok és a javaslatok között is egy terület, a számonkérések és a vizsgáztatások rendszere volt az, amelyet a hallgatók kifogásoltak (Kovács Gábor írásából olvashatunk a kompetencia alapú oktatás megvalósításának jó gyakorlatáról.⁵⁴²). 8 fő jelezte, hogy a számonkérések túl szigorúak és nem az oktató által meghatározott anyagból történtek. A javaslatok között a vizsgáztatási rendszer újragondolása szerepelt, amely a tapasztalatok alapján megfontolandó.

A 3.6. kérdéskör szabadmezős kérdések segítségével vizsgálta a képzés pozitívumait és negatívumait, valamint lehetőséget biztosított a válaszadók részére javaslataik megfogalmazására. A képzés pozitívumainak és negatívumainak megfogalmazását és értékelését az eddig tárgyalt kérdéskörök alapvetően tartalmazzák. A fentiekben túlmenően hallgatói javaslatok közül az alábbiakat emelnénk ki és tartanánk megfontolandóknak. A szakosodás második félévtől történő megkezdését, a szakmai ismeretek jobb elsajátítása érdekében. Kisebbségi csoportok kialakítását az interaktívabb oktatás megteremtése érdekében. Továbbá egy jelentős hangulatjavító körülmény lenne a hallgatók irányába a parkolóhelyek és a kollégiumi elhelyezés biztosítása.

---

⁵⁴² KOVÁCS Gábor: A jó oktatási gyakorlatok a Rendészeti Vezetéstudományi a Rendészeti Vezetéstudományi Tanszéken. *Magyar Rendészet* 2020/4. szám. pp 159-172. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.4.10>

Összességében megállapíthatjuk, hogy a vizsgált területeken a kutatás megalapozott információkat biztosított a hallgatókról és arról, hogy a hallgatók hogyan ítélik meg az új képzést. Ezek az információk meghatározták azokat a területeket is, ahol a képzés módosítása a jövőben célszerű.

Felhasznált irodalom

- [1] BALLA József: A régi-új Határrendészeti Tanszéki Tanácsadó Testület, mint a megrendelői igények meghatározásának és támogatásának fóruma, *Határrendészeti Tanulmányok*, XIII. évf. 2016/1. szám. pp. 66-83.
- [2] CHRISTIÁN László - ERDŐS Ákos: Vészharang és jubileum? A rendészeti felsőoktatás kilátásai, a tisztjelöltek toborzásának és életpályára állításának nehézségei. *Belügyi Szemle*, 2020/12. szám. pp. 11-42. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.12.1>
- [3] ERDŐS Ákos et al.: NAV Café: A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának utánpótlása, felkészítésük gyakorlati kérdései. *Magyar Rendészet*, 2020/1. szám. pp. 149-177. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.1.10>
- [4] ERDŐS Ákos et al.: Új generáció a rendészeti felsőoktatásban. In. GAÁL Gyula – HAUTZINGER Zoltán (szerk.): Gondolatok a rendészettudományról. Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának tizenötödik évfordulója alkalmából. Magyar Rendészettudományi Társaság, Bp., 2019. pp. 89-102.
- [5] KISS Lajos: A határrendészeti képzés fejlődési vonalai a schengeni térségben. Doktori (PhD) értekezés, NKE, Bp. 2015. <https://doi.org/10.17625/NKE.2015.016>
- [6] KOVÁCS Gábor: A Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Kar alapképzés intenzív szakaszának teljesítésével kapcsolatos hallgatói véleményének összegző vizsgálata 2012-2019 között. *Magyar Rendészet*, 2020/3. szám. pp. 163-178. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.10>
- [7] KOVÁCS Gábor: A jó oktatási gyakorlatok a Rendészeti Vezetéstudományi a Rendészeti Vezetéstudományi Tanszéken. *Magyar Rendészet*, 2020/4. szám. pp. 159-172. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.4.10>
- [8] KOVÁCS István: Egy valós kihívás: toborzás vezetői szemmel, *Rendőrségi Tanulmányok*, 2019/2. szám. pp. 75-138.
- [9] MAGASVÁRI Adrienn: Hivatása: pénzügyőr. In. CSABA Zágon - SZABÓ Andrea: Közös kihívások - egykor és most. Tanulmánykötet. Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat, Bp., 2020. pp. 184-211. <https://doi.org/10.37372/mrttvpt.2020.1.10>
- [10] SALLAI János: A magyar rendészeti képzés története 1922-2017. Rendőr altiszt (tiszthelyettes) és rendőrtiszt képzés a XX-XXI században. In: CZENE-POLGÁR Viktória; ZSÁMBOKINÉ Ficskovszky Ágnes (szerk.) Mérföldkövek az adó- és vámigazgatás történetéből. Válogatott tanulmányok az évfordulók tükrében. Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozat, Bp., 2017. pp. 86-123.
- [11] SALLAI János: Rendőr altiszt- és tisztképzés a m. kir állami rendőrségnél az államosítás (1920) után. In: VARGA János (szerk.) A határrendészeti tisztképzés negyedszázada. Dialóg Campus Kiadó, Bp., 2017. pp. 239-253.

Lektor

Kovács Gábor, Dr., habil., tanszékvezető egyetemi tanár
c. rendőr dandártábornok,
Nemzeti Közszerződési Egyetem Rendészettudományi Kar
Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék.
kovacs.gabor@uni-nke.hu